Eksistensiell navlebeskuelse

ANMELDELSER

MAY BRIT LUND

Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet
Lungeavdelingen

Aarvik, Alexander

Skuddsikker

219 s. Oslo: Aschehoug, 2011. Pris NOK 349

ISBN 978-82-03-19973-8

Dette er Alexander Aarviks debutroman. På omslaget står følgende: «Skuddsikker er et portrett av en ung mann i krise og et tidsbilde av studenttilværelsen i hovedstaden i verdens rikeste land.» Vel. Det er det. Stort mer er det ikke å si. Slike romaner er skrevet før. Og flere vil nok (dessverre) komme. På omslaget opplyses videre at Alexander Aarvik er 25 år gammel og studerer psykologi. Romanen er skrevet i jeg-form. Og hovedpersonen? Marius? En gutt i tjueårene som studerer medisin.

Hva handler denne fortellingen om? Marius har droppet ut etter halvveis gjennomførte medisinstudier. Før dette har han vært halvveis gjennom studier i biologi. I stedet for å studere har han tatt seg jobb som vokter på et gigantisk kjøpesenter. Her vandrer han

rundt og dyrker en grenseløs forakt for forbrukersamfunnet i sin alminnelighet. Marius filosoferer. Og forfatteren skriver. Resultatet blir side opp og side ned med kvasiintellektuelt, moralistisk prat. Om kjøpesenteret med sine profittjagende butikkeiere. Om de minst like foraktelige hordene av tanketomme konsumenter.

Og den mer høyverdige Marius selv? Han virrer rundt i Oslo. En salig rundgang på vorspiel og nachspiel og utesteder, han drikker seg dritings og røyker hasj, og selvsagt har han sex når det byr seg. I kollektivet på Torshov tenker han dype tanker under dynen – når han ikke fører intelligente samtaler med bestekompiisen Nikolai eller har sex med Frida. Og de eksistensielle krisene? Vel. De strekker seg ikke utover det foraktelige kjøpesenteret, de borgelige søndagsmiddagene hos foreldrene, og om han skal bli kjæreste med Frida eller Anne eller bare fortsette å ha sex med dem begge. «Ung mann i krise»? Som forlaget skriver: «I verdens rikeste land.»

Alexander Aarvik kan skrive. Men forlaget har gjort ham en bjørnetjeneste med en så prematur debut. Teksten roper på motstand, bearbeiding og innstramming. For her flyter det ut i ørkesløst prat. Den overdrevne bruken av oppstyltet medisinsk terminologi er noe av det som burde vært luket unna. Det samme gjelder repeterende banaliteter og klisjeer. Det er krevende å skrive i jeg-form, og når forfatteren og jeg-personen er – til forveksling – like, kan det lett bære galt av sted. I dette tilfelle tror jeg forfatteren ville vært best tjent med større avstand.

Jeg skal ikke kritisere forfatteren for ikke å ha skrevet en annen bok enn den han har skrevet. Men jeg tillater meg et hjertesukk, likevel. Tenk om det kunne dukke opp en ung, norsk forfatter som skrev om noe annet enn seg selv? Som beveget seg utenfor «verdens rikeste land»? Tenk om de eksistensielle krisene kunne dreid seg om noe annet enn navlelo? For det finnes en annen virkelighet – bare noen timers flyreise unna!

Publisert: 13. desember 2011. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.11.1352

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.